

הרב קוק – חלק י'

מתנגדים רבים קמו ויצאו כנגד דברי הרב קוק בדורו ובדורות שאחריו. היו גם תלמידי חכמים שלא קבלו את החידושים שבדבריו.

כתב הרב קוק ב'עין אי"ה':

"לפעמים לא יתקבלו דברי חכם בדורו, ואין בני דורו מכירים ערכו ואינם מעמיקים בדבריו כל כך, על כן אינו מועיל להשלמתם לפי רוממות ערכו. ובדורות הבאים כשסרה הקנאה וההרגל המעוור עיניים, אז מזדקקים דבריו ומתבררים, וילכו רבים לאורו" (עין אי"ה ברכות פ"ב אות נג).

הרב לא אמר זאת דווקא ביחס לעצמו אך אנו נאמר שייטכן ונכונים הדברים למי שאמרם.

כתב הרב קוק:

על דבר הרוגנים בעניין האורות אין לשים לב, ככה הוא הדרך של אנשים הרגילים שלא לעיין בהלכות דעות, שמתרגזים נגד כל ביאור והארה שנראה להם כחדשה. אף על פי שבאמת יסוד הדברים עתיקים הם וממקור הקודש הם יוצאים, וגדולים וטובים ממני בכמה דורות נצטערו בצער זה. לי די שהישרים המבינים, שיראת שמים אמיתית היא אוצרם, הם יתבסמו בדברים שאני חושב לתועלת כללית וטובה רוחנית גדולה לפרסמם לפעמים. לבאר את המקורות אין תועלת, על פי רוב אין המקורות מבארים להדיא את המחשבה שלי, אלא הם מראים על זה אחרי התבוננות והרגשה עמוקה. ואלה הנרגנים, או אפילו תמימי הלב שלא הורגלו ברעיונות כאלה, לא יקבלו את התוצאות גם כשיראה להם המקור שממנו הדברים נובעים (אגרות ראי"ה ח"ד, אגרת א'מט').

למרות דברים אלו, אמר הגאון המקובל הרב מרדכי עטיה זצ"ל: 'חבל שהראי"ה לא כתב מקורות לדבריו. אם היה כותב מקורות, לא היה ניתן לחלוק עליו, שכן, כל דבריו מבוססים על רזים וסודות ומי שחולק עליו – סימן שאינו מבין את דבריו. והוסיף, שהרב קוק, 'הינו ראשון' ולא 'אחרון' (משמיע ישועה, עמ' 150).

עוד כתב הרב בעניין ההתנגדות לכתביו:

"חושש אני שכל יסודה של התמיהה היא בנויה על איזה בסיס של קטנות ושל רוגז הלב, היונקים על פי רוב מאיזה עכירות הדעת במושגי הקודש, שכאשר הדברים מסתעפים צריכים הם לברורים גדולים ורחבים מאוד, ועל פי רוב, מהדברים שהעבודה קשה עלי לבאר את עומק המחשבה בשפה ברורה. ובפרט שאחר כל הביאורים, עקרון של דברים הנם עומדים למעלה מההכרה, ונסמכים למעין השירה והאמונה העליונה, אשר הם הם סוד ישרים, יראי ד' וחושבי שמו בטהרת אמת, ובצפיית ישועה" (שם, א'עו).

עוד אמר הרב פעם: "רצוני הוא שהעולם יכיר ויבין את הפנימיות שבדברי. אולם, אם הקב"ה מסבב שבדברי נתפסים רק בצורה חיצונית - נגד זה אין בידי לעשות כלום", ('שיחות הראי"ה', עמ' שמח).

כתב הרב קוק ב'אגרות הראי"ה', באגרת לרידב"ז, ביחס לטענות ששיטתו היא שיטה מסוכנת ועלולה להביא לפריקת עול:

"הדרך שאני הולך עליה בעבודת ד' ית"ש, ידע אדוני, שהרבה עמלתי עליה, בדמי, בבשרי במוח-עצמותי, ובכל כוחותי, עד שהאיר השי"ת ברחמי את עיני לעמוד עליה, ולפני איננה דרך מסוכנה כלל, כי אם דרך-הקודש יקרא לה ובזוהר אמרו על "אורח צדיקים כאור נוגה", אפילו אורחא חתא דעבדין צדיקיא כאור נוגה הוא הולך ואור עד נכון היום, ואני בעיני איני ראוי לשם צדיק, והלוואי שיזכני השי"ת ואוכל בלב שלם לומר: כגון אנא בינוני. אבל האורח שאני מתאמץ ללכת בה, הוא כ"ה אורח צדיקים באין שום ספק, וכל מי שיתנהג כמנהגי ויתחבר עמי בתורה ובעבודת השי"ת, בחפץ לב, ובאמונת-חכמים אמיתית, יזכה לראות את האור ואת האמת שיש בדרך-ישרים סלולה זו, המוארה מאור חסד עליון... ואין ספק אם הדרת גאונו ועוד גדולי-הדור שיחיו, היו מחזיקים את ידי, נלווים עמדי ונוהגים מנהגי כמה דאפשר לפי מדתם, היה שם-שמים מתקדש ורב שלום וברכה היה נשפע על ישראל ועל א"י, ורבים רבים מאד היו שבים בתשובה שלמה, והיתה באמת במהרה מתגלה בגילוי הגון צמיחת קרן ישועה לבית ישראל, ואי-אפשר כלל לצייר ולתאר את רוב הטובה והקדושה ותקון-העולם שיהיה נצמח מזה. ואני מלא תקוה בע"ה שכן יהיה וסוף כל סוף ישובו לי יראיו ויודעי שמו ויכירו את טהרת-לבבי ואמתת דעותי, וכולנו נעשה אגודה אחת לעשות רצונו ית', ולהרבות אור ד' וכבודו על עמו, ועל ארץ-חמדתו, ועל כל אפסי-ארץ" (אגרת תקנ"ה).

אשרינו שאנו זוכים ללמוד ולעסוק בדברי קודש אלו, של מרן אור ישראל וקדושו הרב קוק זצ"ל. אשרינו שאנו זוכים לדבוק בתורה העמוקה והגדולה הזאת, תורת ארץ ישראל, תורה שמכוונת לאמיתתה ופנימיותה של תורה, ומחיייה את הנפשות של דורנו. מתוך עיסוק בתורה זאת ומתוך הנהגה של חיים על פי תורה זאת, תצמח ותתגלה הגאולה השלמה, במהרה בימינו אמן.